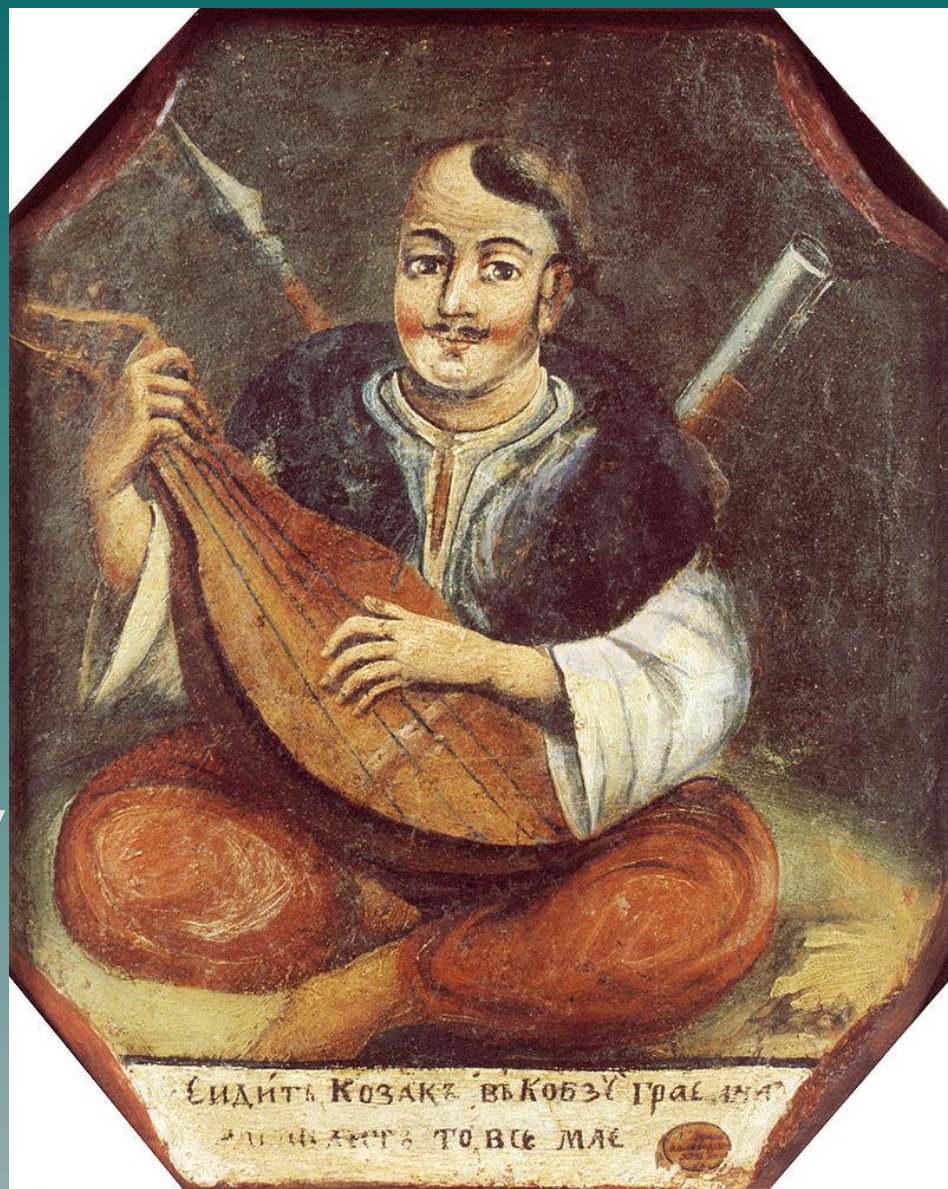

Варіанти народної картини “Козак Мамай”

Козак Мамай - один з найпопулярніших на Україні образів козака-лицаря якого називають уособленням українського народу. Захисник українців, степовик, мандрівник, воїн, мудрець, казкар і характерник в одній особі.

Бей Гай як я молодий був що ранче засная була ажкоз вороти в руки немазали отелери мовшъ
цаньша отъ аяховъ змиселъ млетъ змелитъ волитъ якъ день шовиседъ паявъ то лажъ недоспаотъ нашъхъ
отъ шовина скоро цаньметъ паянеть Якъ вполъ вилно ментъ шовиседъ на стени вмерти толкожель що
чому вуди покочили отчаринъ цаньметъ в охъ нереступини: хвабъ яка зорыка в оираки перестипитъ
Бейже на годуръ моя законна джаранъ дотече влѣтина мавося сколошалансина анхъ что не воща
мликъ отъ бурявешъ рошикъ охъ яка дитина вбидать тошидинъ заскоплъ аподавши мило
вощина кравити мило ловада анхъ жинъ заскоплъ отъ свити лико шовиседъ куди жинъ швет

На картинах
малювали в
супроводі сакральної
для українців
символіки

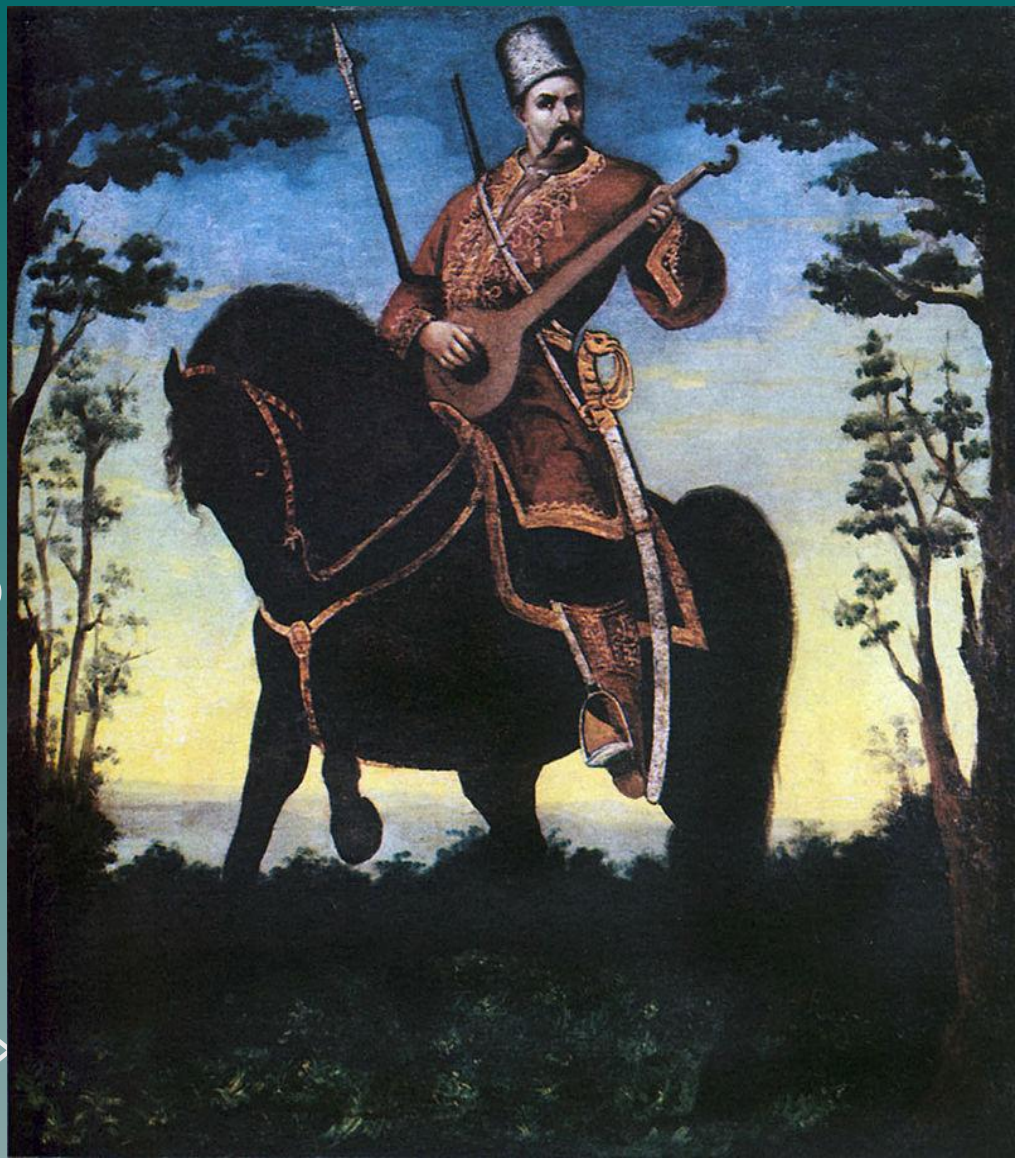
- кобзи, що є
символом
національних
традицій та співучої
душі народу
- коня, що є
символом війни,
некерованого гніву та
хоробрості
- дуба котрий
символізує могутність
та генетичну чистоту

Часто на малюнках присутне зображення списа з прапором, козацького штофа і чарки. Це були речі, пов'язані з життям та смертю козака

- спис ставили на місці поховання,
- штоф і чарку клали в могилу — вони нагадували про скороминущість життя та козацьку долю, в якій загроза смерті в бою була повсякденною

Дослідників завжди цікавило питання: чому картину, на якій зображено українського козака, названо чужомовним ім'ям Мамай. На думку С. Бушака слово «мамай» вживалося як синонім слів: «козак», «запорожець», «гайдамака», «розбишака», «волоцюга», «відчайдуха» й означало не ім'я козака, а характеризувало його заняття.

Картини називали
«Мамаями»
переважно в усній
традиції, а у
підписах — текстах
зустрічаються інші
імена — Хома,
Іван, Палій та інші.

Загальні риси композиції і головного образу, побутування їх протягом кількох століть на українських землях дозволяють вважати цей твір традиційною народною картиною. Існує багато варіантів. Але у всіх випадках основою композиції завжди є постать козака, який переважно сидить, схрестивши ноги.

Під час Революції Гідності художник Микола Гончаров відтворив образ козака Мамає у графіті та плакатах серії «*Все що тобі потрібно — це любов*», замінивши кобзу на автомат Калашникова, а штоф на запалений «коктейль Молотова».

Пам'ятники

Київ, площа Незалежності Пам'ятник козаку Мамаю. 2003

Пам'ятник козаку Мамаю в Дніпродзержинську.